

POŚLANIEC

DIECEZJALNEGO INSTYTUTU
AKCJI KATOLICKIEJ

„Akcję Katolicką z całych sił popieramy i polecać nie przestajemy i nigdy nie przestaniemy, ponieważ za bardzo pożyteczne (jeśli nie konieczne) uważamy uczestnictwo świeckich w hierarchicznym apostołstwie”.
Pius XI. Encyklika: *Mens nostra*.

TARNÓW — PLAC KATEDRALNY L. 6

T R E Ś Ć :

Instytut Wyższej Kultury Religijnej	209
Kwadrans ewangeliczny (dla Oddziałów KSM., KSK.).	211
Kwadrans ewangeliczny (dla Oddziałów KSMm. KSMż.).	213
Diecezjalny Instytut A. K.: Dział sprawozdawczy	215
„ „ „ Wskazania i zarządzenia	216
Dział programowy	219
Caritas	221
Katolickie Stowarzyszenie Mężów	222
Katolickie Stowarzyszenie Kobiet	224
Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Męskiej	227
Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Żeńskiej	III. str. okładki

== Diecezjalny Instytut Akcji Katolickiej w Tarnowie ==
utworzył składnicę swych wydawnictw
pod firmą:

KIOSK KATOLICKI

Kto zamawia wydawnictwa: Naczelnego Instytutu A. K.
Katolickiego Stowarzyszenia Mężów
Katolickiego Stowarzyszenia Kobiet
Katolickiego Stowarzyszenia
Młodzieży Męskiej
Związku „Caritas“
 oraz wszelkie oznaki i pomoce organizacyjne

niech zamówienie wysyła pod adresem:

„KIOSK KATOLICKI”, Tarnów, plac Katedralny 1. 6.

Ponadto w „Kiosku katolickim”
 są do nabycia wydawnictwa:

00. Jezuitów

Księgarni św. Wojciecha

XX. Pallatynów

Księgarni Katolickiej w Katowicach.

POŚŁANIE

DIECEZJALNEGO INSTYTUTU AKCJI KATOLICKIEJ

Abonament roczny
3 Zł z przesyłką

TARNÓW, PLAC KATEDRALNY 6

P. K. O. Nr. 414 329
Telefon Nr. 110

Nr 12

GRUDZIEŃ 1937 r.

Rok V

NIECH BĘDZIE POCHWALONY JEZUS CHRYSTUS!

Instytut Wyższej Kultury Religijnej

W piśmie urzędowym Kurii Diecezjalnej ukazało się następujące rozporządzenie JE. Najprzewielebniejszego Księdza Biskupa Ordynariusza Dra Franciszka Lisowskiego, które przytaczamy w całości:

DEKRET EREKCYJNY.

Na większą cześć i chwałę Boga w Trójcy świętej Jedyne go i na zbawienny pożytek dusz, ustanawiamy niniejszym przy Diecezjalnym Instytucie Akcji Katolickiej — Instytut Wyższej Kultury Religijnej, nadając mu osobowość prawną kościelną w myśl kan. 100 § 1 prawa kanonicznego i art. 1 i XVI konkordatu. Instytut w swej działalności będzie rządził się własnym regulaminem przez Nas zatwierdzonym.

W Tarnowie, dnia 25 listopada 1937 r.

✠ **Franciszek Lisowski**
Biskup Tarnowski.

Niezapomniane chwile przeżywała nasza diecezja, kiedy w październiku br. przedstawiciel Ojca świętego Piusa XI. J. E. X. Arcybiskup F. Cortesi przybył do nas, ażeby zaznajomić się z życiem religijnym i działalnością katolicką w naszych parafiach. W czasie swego pobytu zwiedził biura naszego Diecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej i wglądnął we wszelkie szczegóły jego pracy i w najbliższy program Akcji Katolickiej w naszej diecezji. Podziwiając szeroką i na wielką miarę zakrojoną działalność naszej Akcji Katolickiej i całkowicie aprobując jej program — wyraził życzenie, aby rozwinąć dalszą jej działalność w kierunku pogłębiania nauki wiary i moralności, by obok środków, rozwijających i potęgujących życie wewnętrzne, była również przy Akcji Katolickiej Instytucja specjalnie zastosowana dla umożliwienia głębszego poznania nauki katolickiej. W tym celu radził X. Nuncjusz powołać do życia Instytut Wyższej Kultury Religijnej, o charakterze osoby prawnej kościelnej.

Spełniając to życzenie przedstawiciela Ojca chrześcijaństwa, Piusa XI., Twórcy Akcji Katolickiej i jej wielkiego Orędownika i Opiekuna, erygowaliśmy Instytut Wyższej Kultury Religijnej w celu umożliwienia gorliwym wiernym w diecezji wszechstronne i głębokie poznanie nauki Kościoła.

Organizacja Instytutu Wyższej Kultury Religijnej jest prosta i celowi swemu w całości odpowiadająca.

Studia teologiczne w Instytucie Wyższej Kultury Religijnej trwać będą trzy lata. Wykładowcami będą profesorowie Seminarium Duchownego i inni kapłani przez Nas powołani. Przedmiotem wykładów będą następujące działy nauki katolickiej: zasady filozofii chrześcijańskiej, teologia dogmatyczna i moralna, historia religii, Pismo św. Starego i Nowego Przymierza, historia Kościoła, liturgia, prawo kanoniczne, socjologia oraz Akcja Katolicka. Wykłady odbywać się będą w Tarnowie, w sali Akcji Katolickiej, Plac Katedralny 6, dwa razy w tygodniu: we wtorki i czwartki od godz. 5—7 wieczorem Warunkiem przyjęcia na kurs jest znajomość wiary katolickiej w zakresie katechizmu. Słuchacze będą się dzielić na trzy grupy: do pierwszej grupy należeć będą słuchacze zwykli, którzy zobowiążą się do stałego uczęszczania na wykłady. Po ukończeniu trzechletniego kursu i po złożeniu egzaminów z pojedynczych przedmiotów naukowych otrzymają dyplomy ukończenia studiów teologicznych w Instytucie Wyższej Kultury Religijnej.

Do drugiej grupy zaliczać się będą słuchacze nadzwyczajni, którzy z różnych przyczyn nie będą mogli uczęszczać na wykłady. Do tej grupy należeć mogą wierni z całej diecezji; będą oni otrzymywać drogą korespondencyjną wykłady profesorów powielane lub drukowane. W każdej parafii Ksiądz Proboszcz udzieli im przynajmniej raz w tygodniu koniecznych wyjaśnień wykładu, a po przerobieniu każdego przedmiotu, zgłoszą się ci słuchacze nadzwyczajni do egzaminu w Tarnowie przed specjalną Komisję, przez Nas wyznaczoną. W ciągu każdego roku będą wykładane cztery przedmioty; słuchacze nadzwyczajni mogą w ciągu roku przerobić jeden lub dwa przedmioty i kolejno składać z nich egzamina. Po złożeniu egzaminu z 12 przedmiotów otrzymają dyplom ukończenia studiów w Instytucie Wyższej Kultury Religijnej. Zamiejscowi słuchacze będą mogli zdawać egzaminy przy okazji przybycia do Tarnowa na Złoty, Zjazdu czy kursy Akcji Katolickiej. Ponadto będą wyznaczone specjalne terminy urzędowania Komisji Egzaminacyjnej w ciągu roku.

Trzecią grupę uczestników pod nazwą wolnych słuchaczy stanowią będą osoby, które pragną przysłuchiwać się niektórym tylko wykładom lub przestudiować niektóre tylko przedmioty.

Każdy słuchacz zwyczajny czy nadzwyczajny otrzyma przy zapisaniu się legitymację z książeczką, w której będzie umieszczony regulamin

Instytutu oraz kartki na potwierdzenie składania egzaminów z pojedynczych przedmiotów.

Uroczyste otwarcie Instytutu Wyższej Kultury Religijnej odbędzie się w Tarnowie w styczniu 1938 r. w sali Akcji Katolickiej, Pl. Katedralny 6. Dokona go osobiście Nuncjusz Apostolski w Polsce, J. E. X. Arcybiskup Filip Cortesi.

Ustanawiając Instytut Wyższej Kultury Religijnej najusilniej zapraszamy do zapisania się w poczet jego słuchaczy naszą inteligencję katolicką, Siostry zakonne, członków Akcji Katolickiej i wszystkich wiernych diecezji. Niech wraz z rozwojem życia wewnętrznego wzrasta u moich diecezjan poznanie prawdy katolickiej. Życie religijne i głęboka wiedza katolicka — będą najpotężniejszą zaporą na zalew hasel przewrotu i bezbożnictwa.

W obliczu niebezpieczeństwa komunizmu, którego grozy wielu zda się nie dostrzegać, najskuteczniejszym środkiem odpornym na jego propagandę — to życie święte i głębokie uświadomienie katolickie. — Kto je w sobie pielęgnuje i rozwija, pracuje dla chwały Bożej oraz dla dobra osobistego, narodu i państwa.

Zapisy przyjmuje i udziela wszelkich dodatkowych wyjaśnień Sekretariat Instytutu Wyższej Kultury Religijnej — Tarnów, Pl. Katedralny 6; I. p.

† Franciszek Lisowski
Biskup Tarnowski.

Kwadrans ewangeliczny

(Dla Oddziałów K. S. M. i K. S. K.)

Kościół katolicki a sprawy społeczne.

„A nie tylko za nimi proszę, ale i za tymi, którzy przez słowo ich uwierzą we mnie.

Aby wszyscy byli jedno, jak ty, Ojcze, we mnie, a ja w tobie: aby i oni w nas jedno byli: aby uwierzył świat, iżś ty mnie posłał.

A ja chwałę, którą mi dałeś, dałem im: aby byli jedno, jako i my jedno jesteśmy.

Ja w nich, a ty we mnie, aby byli doskonałymi w jedno: a iżby poznał świat, żeś ty mnie posłał, i umiłowałś ich, jakoś i mnie umiłował.

Ojcze, których mi dałś chęć, aby, gdzie ja jest, i oni byli ze mną; aby oglądali chwałę moją, którą mi dałeś: albowiem mnie umiłowałś przed założeniem świata.

Ojcze sprawiedliwy, świat ciebie nie poznał, a ja ciebie poznał, że ty mnie posłałeś“.

Oznajmiłem im imię twoje, i oznajmię, aby miłość, którą mnie umiłowałeś, w nich była, a ja w nich." (Jan XVII. 20—26.)

Słowa przytoczone z Ewangelii są modlitwą Pana Jezusa przy ostatniej wieczerzy; modli się Boski Zbawiciel za uczniów swoich i za tych, którzy przez ich słowa uwierzą w Chrystusa Pana.

W tej gorącej modlitwie prosi Swego Ojca w niebiesiech o jedność i miłość wzajemną. Błaga Boga Ojca, by wszyscy wierni byli jedno, jak Bóg Ojciec wraz z Synem Bożym stanowią jedność doskonałą. Prosi dalej, by taka miłość, jaka łączy Ojca i Syna Bożego, była w wyznawcach Chrystusa Pana.

Zasady te tak piękne i wzniosłe miłości i jedności społecznej głosił Kościół św. przez wszystkie wieki swego istnienia. Przez tę naukę zmienił oblicze świata. Ujął w karby zasad moralnych namiętności ludzkie i skierował pożądania i pragnienie szczęścia u każdego człowieka do rzeczy wyższych, nieprzemijających, wiecznych, niebieskich. Wskazał na obowiązek oddawania chwały Bożej i zbawienia duszy, jako na ostateczny cel życia. Przez naukę o wielkiej godności człowieka przyczynił się do zniesienia niewolnictwa i wyzwolenia tych nieszczęśliwych ludzi z pod brutalnej przemocy panów. Kobiecie przywrócił należną jej cześć, prawa i stanowisko w społeczeństwie. Specjalną troską otoczył wychowanie dzieci i młodzieży. Nauką miłości i jedności zespolił i umocnił rodzinę. Określił granice godziwych przyjemności, uszlachetnił cierpienie, trud i pracę. Miłość Ojczyzny podporządkował i przyrównał do najczystszej miłości — miłości niebieskiej Ojczyzny, stwarzając przez to najpiękniejszy patriotyzm. Podkreślił Kościół, że władza ma prawa i obowiązki, ale również i poddani mają pewne nienaruszalne prawa i obowiązki.

Oto w zarysie krótkim obraz, co Kościół katolicki zdziałał dla porządku społecznego. Stąd słusznie powiedział jeden z myślicieli, że gdyby świat nie miał katolickiej nauki społecznej — Europa zamieniłaby się w kraj ludów dzikich.

Wszelako lat trzysta z górą nieprzyjaciele Kościoła pracowali nad tym, aby Jego naukę usunąć z oblicza ziemi. Zwalczali działalność Kościoła prześladowaniem okrutnym, pismami oszczerczymi, obietnicami zwodniczymi raju na ziemi.

Owocem tej piekielnej roboty — to dzisiejszy kryzys, nędza i ubóstwo szerokich mas. Wydarło z wielu serc ludzkich Boga, usunięto Go z życia społecznego i publicznego — i oto w jak straszne położenie wpędzono narody i państwa. Gdzie bezbożnictwo głębsze zapuściło korzenie — tam jest gorzej, tam cierpią ludzie straszliwie, jak to widzimy z przykładu bolszewickiej Rosji.

I u nas w Polsce są tacy, którzyby chcieli usunąć pełną miłości i sprawiedliwości naukę Chrystusa Pana i Jego Kościoła. Nie szukajmy ich daleko. Może i w naszej parafii i w naszych gromadach mieszkają tacy, którzy zapomnieli o przykazaniu miłości i sprawiedliwości, kie-

rując się w życiu pogańskimi zasadami wyzysku i tym pogańskim hasłem: Co mnie bliżni obchodzi, byleby mnie było dobrze! Może my sami nimi jesteśmy?

Skontrolujmy swoje postępowanie. Przypominajmy sobie słowa Chrystusa Pana. Odczytajmy po powrocie do domu ponownie Jego wzniosłą modlitwę po Ostatniej Wierzy. Torujmy drogę katolickiej nauce społecznej przez wprowadzanie zasad miłości i sprawiedliwości w życie osobiste, rodzinne i sąsiedzkie. Pomóżmy przez to Kościołowi katolickiemu w usunięciu ze społeczeństw niezgody, nienawiści, krzywdy i wyzysku.

Oto nasze zadanie apostołskie!

Kwadrans ewangeliczny

(Dla Oddziałów K. S. M. M. i K. S. M. Ż.).

Dom mój jest domem modlitwy.

„I przyszedli do Jerusalemu. A wszedłszy do Kościoła, począł wyrzucać sprzedających i kupujących w kościele, i stoły bankierów i stołki tych, co sprzedawali gołębie, przewrócić.

Ani dopuścić, aby miał kto nieść naczynie przez kościół:

A nauczał, mówiąc im: Iż nie jest napisane, że dom mój dom modlitwy będzie nazwany wszystkim narodom? A wyście go uczynili jaskinią zbrojców.

Co usłyszawszy przedniejsi kapłani i doktorowie, szukali, jakoby go zatracili. Albowiem się go bali: iż wszystka rzesza dziwowała się nauce jego.” (Mar. XI. 15—18.)

Pan Jezus zbliża się ze swymi uczniami ku Jeruzalem. Wczesno rano wyszedł z Betanii, by się w świątyni jerozolimskiej pomodlić i uczyć lud. Z uczuciami największej czci dla swego Ojca Niebieskiego wchodzi na dziedziniec świątyni, która była ośrodkiem życia religijnego u żydów i jedyną świątynią w całym tego słowa znaczeniu.

Zdawałoby się, że ta świętość narodu żydowskiego winna być otoczona największą czcią. Ludzie, którzy tam przychodzili, winni by w największym skupieniu odmawiać święte psalmy i uczestniczyć przy składaniu ofiar. Tymczasem jakże inaczej przedstawiało się życie świątyni. Na dziedzińcach gwar największy. Nie było mowy o modlitwie i skupieniu. Odbывał się tu w najlepsze handel wszelakiego rodzaju.

Bankierzy zmieniali pieniądze. Głosy owiec, synogarlic, gołębi mieszały się z nawoływaniem i targami ludzi. Załatwiano interesy, które nie zawsze były uczciwe.

Oczy P. Jezusa zapłonęły świętym gniewem. Łagodny, wyrozumiały,

przebaczający Mistrz z Nazaretu oburza się. Jest to uczucie, które tak rzadko widzimy na Jego twarzy.

Energicznie wchodzi pomiędzy stoły sprzedających i czynnie postanawia skończyć z dotychczasowym stanem rzeczy. Staje w obronie obrażonego Ojca, którego świątynię zbezczeszczono.

„Począł wyrzucać sprzedających i kupujących w kościele, i stoły bankierów i stołki tych, co sprzedawali gołębie, przewrócił“.

I w ostrych słowach uzasadnia swoje postąpienie: „Dom mój domem modlitwy będzie nazwany wszystkim narodom, a wyście go uczynili jaskinią zbójców“.

Nie ma żadnego sprzeciwu. Wystąpienie P. Jezusa miało w sobie tyle siły, tak było stanowcze i autorytatywne, że wszyscy uznali jego słuszość. Bano się przytem ludu, który stał po Jego stronie.

Tylko przewrotni kapłani żydowscy i doktorowie postanowili Go zgubić, bo mocne wystąpienie uczyniło P. Jezusa popularnym wśród ludu.

* * *

Nasze świątynie przewyższają świątynię żydowską o tyle, o ile Nowy Zakon przewyższa Stary. W naszych świątyniach odbywa się ofiara nieskończenie doskonalsza od ofiar Starego Zakonu. W naszych świątyniach mieszka żywy Jezus, Bóg-Człowiek. Dlatego są one prawdziwymi Domami Bożymi.

Ludzie w to wierzą!

A jednak zachowują się w świątyniach nieraz tak, jakby wcale nie wiedzieli, gdzie się znajdują.

To, że patrzy na to wszystko Jezus Eucharystyczny, nie działa na nich. Ten sam Pan Jezus, który z takim oburzeniem przewrócił stoły sprzedających i upominał się: „Dom mój domem modlitwy“, jakże często musi patrzeć z Tabernakulum na wybryki nie mniejsze od tych, które tak napiętnował za swego ziemskiego żywota.

A w wybrykach tych, w złym zachowaniu się w kościele przoduje niestety młodzież.

Gdyby nie to, że P. Jezus zamknął się dziś pod postaciami chleba i nie chce cudów czynić, ileż to razy musiałby wyjść z Tabernakulum, wziąć w swoje ręce bicz, iść pod chór lub na dziedziniec kościelny i smagać. Smagać i wołać: „Dom mój domem modlitwy będzie nazwany wszystkim narodom, a wyście go uczynili jaskinią zbójców“.

A czy Pan Jezus nie musiałby nieraz i druhów wysmagać? Czy nie spozurzałby zagniewanym okiem na roztrzepane, lekkomyślne i rozróżne druhnny?

Pomyślmy o tym i odpowiedzmy sobie na te pytania!

Jak wyglądało nasze zachowanie się w kościele? Czy pamiętaliśmy, że to dom Boży? Że w naszym kościele mieszka ukryty w Najświętszym Sakramencie Pan Jezus?

Jak zachowaliśmy się idąc do kościoła? Czekając na nabożeństwo przed kościołem? Czy modliliśmy się z książki do nabożeństwa? Czy klękamy ze czcią? Nie rozmawiamy w kościele? Nie przeszkadzamy

innym? Nie zajmujemy się niepotrzebnymi lub grzesznymi myślami?

Umiejmy zachować naszą godność przynajmniej w kościele! Pamiętajmy, że to jest Dom Boży. Zachowujmy się tam z największą czcią wobec świętych tajemnic naszej wiary.

A umiejmy też na innych dobrze wpływać. Nie pozwólmy nikomu bezczęścić miejsca świętego. Pan Jezus dał nam przykład, że wolno nam się oburzyć i ostro wystąpić w takim wypadku. Umiejmy to oburzenie okazać.

Starajmy się przez nasze apostołskie wysiłki doprowadzić do tego, by w naszym parafialnym kościele młodzież zachowywała się dobrze.

Pracujmy nad tym, by P. Jezus, mieszkający wśród nas, nie cierpiał od nas przykrości i by nasz kościół parafialny był naprawdę domem modlitwy.

Diecezjalny Instytut Akcji Katolickiej.

I. Dział sprawozdawczy.

1. Kurs-konferencja PT. Księży Rekolekjonistów.

Dnia 18 listopada br. odbył się w auli Seminarium Duchownego w Tarnowie kurs-konferencja dla PT. Księży Rekolekjonistów. Obrady zagał JE. Ks. Biskup Ordynariusz, wyrażając radość z powodu rozwoju rekolekcji zamkniętych w diecezji i ofiarnej pracy Księży Rekolekjonistów. Referat pierwszy na temat: „Rekolekcje zamknięte według metody św. Ignacego” — wygłosił Ks. Prałat Dr. Jan Bochenek. Następny p. t.: „Aktualne tematy rekolekcyjne” — wygłosił Ks. Dr. Julian Piśkorz. Ostatni referat wygłosił Ks. Prałat Aleksander Rogóż na temat: „Praca Rekolekjonisty na rekolekcjach zamkniętych”.

Referaty były opracowane bardzo dokładnie i przez znakomite wyjaśnienia dały wiele korzyści uczestnikom. Po żywej dyskusji Ks. Karol Pękala przedstawił plan rekolekcji zamkniętych na najbliższe miesiące. W kursie wzięło udział 40 Księży Rekolekjonistów.

Zjazd i konferencja PT. Księży Rekolekjonistów przyczyni się niezawodnie do dalszego udoskonalenia metody prowadzenia rekolekcji zamkniętych.

2. O potrzebie walki z alkoholizmem.

Dnia 23 listopada br. przyjechał do Tarnowa z Poznania ks. Gałdyński, dyrektor Katolickiego Związku Abstynentów i wygłosił w Sekretariacie Diec. Instytutu dla Kierownictw miejscowych Oddziałów Akcji Katolickiej interesujący referat na temat działalności Akcji Katolickiej w kierunku zwalczania alkoholizmu. Ciekawy referat obudził żywą dyskusję. Okazało się, że mimo pozornego zaniku pijaństwa, jednak zagadnienie zwalczania alkoholizmu istnieje, gdyż od roku 1932 spożycie alkoholu w Polsce wzrasta w zaskakujących rozmiarach. Problem ten musi Akcja Katolicka wziąć pod pilną rozprawę i powziąć skuteczne środki zaradcze. Jednym z nich — to będzie poznanie polskiej ustawy w tym przedmiocie i dopilnowanie, by ta ustawa była wszędzie przestrzegana i ściśle zachowywana.

3. Nominacje na Prezesów Parafialnej Akcji Katolickiej.

W ostatnich tygodniach otrzymali z Diecezjalnego Instytutu A. K. nominacje na Prezesów Zarządu Parafialnej Akcji Katolickiej następujący Panowie: Dr Eugeniusz Geisler w Tarnowie, Jan Gawrzyński w Borowej, Pyrcioch Marian w Zagórzanach, Sula Jan w Kamionnej.

4. Zmarli członkowie A. K.

Józefa Bartoszcza † w październiku br., prezeska Oddz. KSK. w Gromniku. Antonina Wlezień † w lipcu br., czł. Oddz. KSK. w Nawsiu. Andrzej Mytnik † w październiku br., sekretarz Oddz. KSM. w Łysej Górze. Franciszka Sas † 23 września br., czł. Oddz. KSK. w Jazowsku. Maria Zajacowa † w październiku br., czł. KSK. w Łęczycy. Magdalena Kruczkowa † 30 października br., czł. Oddz. KSK. w Kamionce Wielkiej. Ludwik Kruczek † 7 marca br., czł. Oddz. KSM. w Dębinie Zakrzowskiej. Józef Opiola † 26 września br., czł. Oddz. KSM. w Dębinie Zakrzowskiej. Jan Strzyż † 25 września br., czł. Oddz. KSM. w Chechłach. Wojciech Ptaszek † 28 września br., czł. Oddz. KSM. w Książnicach. Adam Curyło † 5 listopada br., czł. Oddz. w Lipinach k. Pilzna.

Polecamy ich dusze miłosierdziu Bożemu!

II. Wskazania i zarządzenia.

1. Kurs alkoholologii.

Państwowa Szkoła Higieny z inicjatywy Departamentu Służby Zdrowia Ministerstwa Opieki Społecznej w porozumieniu z Towarzystwem „Trzeźwość“ organizuje w dniach od 13 do 18 grudnia br. włącznie XII. kurs alkoholologii p. t. „Alkoholizm i jego zwalczanie“.

Kurs jest bezpłatny — wpisowe wynosi 4 zł. Wykłady odbywać się będą codzień w godzinach rannych i popołudniowych w gmachu Państwowej Szkoły Higieny. — Wszelkich wyjaśnień udziela i przyjmuje zgłoszenia (do dnia 11 grudnia br.) Sekretariat kursu — Państwowa Szkoła Higieny, Warszawa, Chocimska 24.

Dowiedzieliśmy się, że można uzyskać zapomogę na kosztą przejazdu i utrzymania w Warszawie. Zachęcamy zatem bardzo gorąco naszych członków do zainteresowania się tym kursem. Zwłaszcza niech wezmą w nim udział kolejarze, którym kosztą przejazdu nie sprawia większej trudności. W sprawie uzyskania subwencji na kurs należy wnieść podanie do Sekretariatu kursu; podanie niech potwierdzi gmina, że petent jest niezamożny, a pracuje w organizacjach społecznych i może zdobytymi wiadomościami na kursie podzielić się z członkami organizacji. Kto weźmie udział w tym kursie, niech zawiadomi o tym nasz Sekretariat Instytutu.

2. O propagandę rekolekcji zamkniętych.

Z wielkim nakładem pracy i trudu przygotował Diecezjalny Instytut Akcji Katolickiej szereg rekolekcji zamkniętych dla członków Stowarzyszeń A. K. Praca ta poszłaby na marne, gdyby nie było odpowied-

niej ilości uczestników. Zatem najgoręcej prosimy P.T. Przewielebnych Księży Asystentów, Prezesów Zarządu Parafialnej Akcji Katolickiej, oraz Kierownictwa Oddziałów Stowarzyszeń A. K. o wytrwałą, usilną i gorącą propagandę rekolekcji zamkniętych, zachęcenie i wysłanie na nie swoich członków. Należy koniecznie wprowadzić w czyn zasadę, że z tego Okręgu, a także i z sąsiednich, gdzie odbywają się rekolekcje zamknięte — winno z każdego Oddziału wziąć w nich udział przynajmniej dwu członków. Polecamy tę tak ważną sprawę specjalnej uwadze i trosce.

3. Udział w kursach dla Kierownictw.

W całej diecezji odbywają się obecnie kursy dla Kierownictw Oddziałów Stowarzyszeń Akcji Katolickiej. Kursy te są ogromnie ważne ze względu na dalszą programową pracę w Akcji Katolickiej, oraz ze względu na hasło Episkopatu o katolickiej nauce społecznej. Apelujemy usilnie, by w kursach tych brały udział obowiązkowo wszystkie Kierownictwa Oddziałów z Okręgu. Gdyby któreś z Kierownictw nie wzięło udziału w kursie w swym Okręgu — niech skorzysta z kursów w innym Okręgu.

4. Wyrównanie zaległości.

Zbliża się koniec roku, a z nim termin zamknięcia rachunków. Wiele Oddziałów wywiązało się doskonale ze swych zobowiązań finansowych względem Centrali Diecezjalnej i nie mają żadnych zaległości. Są jednak takie Oddziały i poszczególni członkowie Akcji Katolickiej, którzy mają mniejsze lub większe kwoty do wyrównania.

Diecezjalny Instytut gorąco apeluje o sumienne wyrównanie zaległości. Specjalnie prosi o zapłacenie prenumeraty za „Posłańca“, gdyż pismo to ma najwięcej dłużników. Przypominamy ponownie nasze postanowienie, że **kto do 15 grudnia br. nie wyrówna abonamentu „Posłańca“ za rok 1937 i ewentualnie za lata ubiegłe — nie otrzyma styczniowego, programowego numeru na rok 1938.** Adresy na wysyłkę „Posłańca“ będą przygotowane od 15 do 18 grudnia br., gdyż chcielibyśmy jeszcze przed Bożym Narodzeniem wysłać to pismo naszym abonentom.

W związku z ostatnią reorganizacją agencji i urzędów pocztowych, prosimy nam donieść kartką o zmianie adresu poczty, o ile ta zmiana rzeczywiście nastąpiła.

5. Zebrania sprawozdawcze Parafialnej A. K.

Zarząd Parafialnej Akcji Katolickiej doroczne zebranie sprawozdawcze odbędzie dnia **2 stycznia 1938 r.** W tym zebraniu winni wziąć udział wszyscy członkowie Zarządu Parafialnej Akcji Katolickiej. Na to zebranie niech Prezes Paraf. A. K. zaprosi Kierownictwa i członków Oddziałów Katolickich Stowarzyszeń w parafii. Należy nadać całemu zebraniu charakter podniosły i uroczysty.

Program zebrania sprawozdawczego winien być następujący: 1) Mo-

dlitwa. 2) Zagajenie (Prezes Paraf. A. K.). 3) Odczyt na temat Akcji Katolickiej, jej doniosłość w obecnej dobie. 4) Sprawozdanie Prezesa Paraf. A. K. p. t.: „Tegoroczne prace A. K. w naszej parafii“. 5) Sprawozdanie Sekretarza Zarządu Paraf. A. K. p. t.: „Nasze posiedzenia Zarządu“. 6) Sprawozdanie Skarbnika Paraf. A. K. p. t.: „Wpływy i wydatki Paraf. A. K.“. 7) Dyskusja nad sprawozdaniami. 8) Referat Prezesa Paraf. A. K. p. t.: „Nasz program pracy na rok bieżący“. 9) Referat Sekretarza Paraf. A. K. p. t.: „Terminy posiedzeń Zarządu Paraf. A. K. w r. 1938“. 10) Referat Skarbnika p. t.: „Nasze przewidywane wydatki w r. 1938“. 11) Dyskusja i powzięcie uchwał. 12) Wolne głosy i wnioski, oraz zakończenie modlitwą.

Zebranie sprawozdawcze winno być szczególnie starannie opracowane i przygotowane. Instytut wyśle formularze sprawozdawcze do każdej parafii, które należy po zebraniu sprawozdawczym wypełnić i odesłać do Tarnowa.

6. Walne Zebrania.

Wedle artykułu 28 statutu każdy Oddział winien w miesiącu s t y c z n i u przeprowadzić doroczne Walne Zebranie, z którego sprawozdanie przesyła się do odnośnych Sekretariatów Katolickich Stowarzyszeń w Tarnowie.

Ponieważ w pierwszą niedzielę stycznia odbędzie się zebranie sprawozdawcze Zarządu Parafialnej Akcji Katolickiej, dlatego Walne Zebrania Oddziałów odbędą się w następujących terminach:

w niedzielę, dnia 9 stycznia 1938 r. Oddziały KSMŻ.

w niedzielę, dnia 16 stycznia 1938 r. Oddziały KSMM.

w niedzielę, dnia 23 stycznia 1938 r. Oddziały KSM.

w niedzielę, dnia 30 stycznia 1938 r. Oddziały KSK.

W parafiach, gdzie istnieje kilka Oddziałów każdego Stowarzyszenia Akcji Katolickiej, niech Oddziały starają się przeprowadzić je ze względu na pożądaną obecność Księdza Asystenta i Prezesa Zarządu Paraf. A. K. również w dniu powszednie. Nigdy zaś nie łączyć razem Oddziałów na Zebranie Walne.

Do tego zebrania niech członkowie Kierownictwa przygotowują się bardzo starannie.

7. Wstępujemy do Związku Katolickich Radiosłuchaczy.

Wszyscy widzimy, jak radio urasta do olbrzymiej potęgi, przerażając nawet — do pewnego stopnia — prasę, swym zasięgiem i swymi wpływami, trafiając wszędzie, na najdalsze krańce ziemi. I w Polsce obserwujemy rozwój radiofonii w przyspieszonym tempie. Wzrasta liczba radioabonentów, rozbudowują się istniejące rozgłośnie Polskiego Radia, przygotowuje się budowę nowych placówek, a co za tym idzie: rozgałęziają się i u nas coraz bardziej wpływy programów radiowych.

Nie wolno nam być tylko obserwatorami, czy — w najlepszym ra-

zie — biernymi odbiorcami w tej dziedzinie. Dlatego idziemy do was z apelem, byście wstępowali w szeregi „Związku Katolickich Radiosłuchaczy“, zarejestrowanego przez władze administracyjne.

Do „Z. K. R.“ mogą i powinni należeć wszyscy katolicy radioabonenci i radiosłuchacze obojga płci po skończeniu 18 lat. Wkładka roczna wynosi 1 zł. (dla korzystających z ulgowego abonamentu radiowego 50 groszy).

Zgłoszenia i informacje: Kraków, ul. Kanonicza 14 — Związek Katolickich Radiosłuchaczy.

Zachęcamy usilnie naszych członków do zainteresowania się tą tak ważną sprawą i zapisania się na członków Związku.

III. Dział programowy.

1. Rekolekcje zamknięte.

Diecezjalny Instytut Akcji Katolickiej przygotował na najbliższe tygodnie i miesiące rekolekcje zamknięte dla członków Akcji Katolickiej w następujących miejscowościach i terminach:

Dla mężczyzn, członków K. S. M.:

1. **W Zakliczynie** — w klasztorze OO. Reformatów — w dniach od 13—17 grudnia 1937 r. Zgłaszać się wcześniej do O. Gwardiana w Zakliczynie. Rekolekcje przeprowadzi Ks. Kanonik Teofil Stawarz.

2. **W Szczyrzycu** — w klasztorze OO. Cystersów — w dniach od 13—17 grudnia 1937 r. Zgłaszać się należy wcześniej do O. Przeora w Szczyrzycu. Rekolekcje przeprowadzi Ks. Proboszcz Jan Łętek.

3. **W Bieczu** — w klasztorze OO. Reformatów — w dniach od 13—17 grudnia 1937 r. Zgłaszać się wcześniej do O. Gwardiana w Bieczu. Rekolekcje przeprowadzi Ks. Proboszcz Stefan Motyka.

4. **W Mielcu** — w bursie gimnazjalnej — w dniach od 27—31 grudnia 1937 r. Zgłaszać się należy wcześniej do Ks. Dyrektora Wincentego Bialika w Mielcu. Rekolekcje przeprowadzi Ks. Katecheta Józef Midura.

5. **W Bochni** — w bursie gimnazjalnej — w dniach od 27—31 grudnia 1937 r. Zgłaszać się należy wcześniej do Ks. Dyrektora Ludwika Kowalskiego w Bochni. Rekolekcje przeprowadzi Ks. Kanonik Piotr Rajca.

6. **W Tarnowie** — w internacie św. Józefa — w dniach od 2—6 stycznia 1938 r. Zgłaszać się wcześniej do Ks. Dyrektora St. Basty. Rekolekcje przeprowadzi Ks. Kanonik Franciszek Sierosławski.

7. **W Szczawnicy** — w willi letniskowej w dniach od 15—17 grudnia 1937 r. Zgłaszać się należy wcześniej do Urzędu Parafialnego w Szczawnicy. Rekolekcje przeprowadzi Ks. Kanonik Edward Pykosz.

Dla kobiet, członkiń K. S. K.:

1. **W Tarnowie** — w klasztorze SS. Urszulanek — w dniach od 27—31 grudnia 1937 r. Zgłaszać się należy do SS. Urszulanek w Tarnowie. Rekolekcje przeprowadzi Ks. Profesor Jan Dubiel.

2. **W Debicy** — w ochronce SS. Służebniczek — w dniach od 13—17 grudnia 1937 r. Zgłaszać się należy wcześniej do ochronki SS. Służebniczek w Dębicy. Rekolekcje przeprowadzi Ks. Kanonik Jan Rzepka.

3. **W Zakliczynie** — w ochronce SS. Józefitek w dniach od 10—14 stycznia 1938 r. Zgłaszać się należy wcześniej do S. Przełożonej w Zakliczynie. Rekolekcje przeprowadzi Ks. Kanonik Jakub Stosur

4. **W Trzėsówce** — w ochronce SS. Józefitek — w dniach od 13—17 grudnia 1937 r. Zgłaszać się należy wcześniej do S. Przełożonej w Trzėsówce. Rekolekcje przeprowadzi Ks. Katecheta Franciszek Drwal.

5. **W Nowym Sączu** — w klasztorze SS. Niepokalanek — w dniach od 2—6 stycznia 1938 r. Zgłaszać się należy wcześniej do Zarządu klasztoru, adresując: Biały Klasztor, Nowy Sącz.

6. **W Kadczy** — w willi P. Golonki — w dniach od 7—11 marca 1938 r. Zgłaszać się należy do P. W. Golonki, Kadcza, poczta Jazowsko. Rekolekcje przeprowadzi Ks. Kanonik Edward Pykosz.

7. **W Białej Niżnej** — w klasztorze SS. Dominikanek — w dniach od 13—17 grudnia 1937 r. Zgłaszać się należy do klasztoru w Białej Niżnej, koło Grybowa. Rekolekcje przeprowadzi Ks. Kanonik Andrzej Rejowski.

8. **W Gorlicach** — w czasie ferii świątecznych dla pań z inteligencji i członkiń KSK. Rekolekcje przeprowadzi Ks. Dr Władysław Bochenek.

Dla druhen, członkiń K. S. M. Ż.:

1. **W Zakliczynie** — w ochronce SS. Józefitek — w dniach od 16—20 stycznia 1938 r. Zgłaszać się należy wcześniej do S. Przełożonej w Zakliczynie.

2. **W Przyszowej** — we dworze — w dniach od 10—14 stycznia 1938 r. Zgłaszać się należy do Urzędu Parafialnego w Przyszowej.

3. **W Szczawnicy** — w willi letniskowej — w dniach od 16—20 stycznia 1938 r. Zgłaszać się należy do Urzędu Parafialnego w Szczawnicy. Rekolekcje przeprowadzi Ks. Dziekan Jan Drożdż.

4. **W Białej Niżnej** — w klasztorze SS. Dominikanek — w dniach od 16—20 stycznia 1938 r. Zgłoszenia nadsyłać wcześniej do klasztoru w Białej Niżnej, koło Grybowa. Rekolekcje przeprowadzi Ks. Katecheta Władysław Olearczyk.

5. **W Tarnowie** — w klasztorze SS. Urszulanek — w dniach od 2—6 stycznia 1938 r. Zgłoszenia nadsyłać wprost do SS. Urszulanek w Tarnowie. Rekolekcje przeprowadzi Ks. Katecheta Wład. Niewolski.

6. **W Debicy** — w ochronce SS. Służebniczek — w dniach od 10—14 stycznia 1938 r. Zgłaszać się należy do ochronki SS. Służebniczek. Rekolekcje przeprowadzi Ks. Kanonik Jan Starzak.

7. **W Rytrze** — w willi — w dniach od 10—14 stycznia 1938 r. Zgłaszać się należy do Urzędu Parafialnego w Rytrze.

Dla druhów, członków K. S. M. M.:

1. **W Tarnowie** — w bursie św. Kazimierza — w dniach od 27—31 grudnia 1937 r. Zgłaszać się należy wcześniej do Ks. Dyrektora Dra Władysława Bochenka.

2. **W Dębicy** — w bursie gimnazjalnej — w dniach od 2—6 stycznia 1938 r. Zgłaszać się do Ks. Dyrektora Teofila Deca. Rekolekcje przeprowadzi Ks. Katecheta Stanisław Krzemień.

3. **W Krościenku** — w willi — w dniach od 10—14 stycznia 1938 r. Zgłaszać się do Urzędu Parafialnego w Krościenku. Rekolekcje przeprowadzi Ks. Katecheta Kazimierz Podolski.

4. **W Rytrze** — w willi — w dniach od 16—20 stycznia 1938 r. Zgłaszać się do Urzędu Parafialnego w Rytrze. Rekolekcje przeprowadzi Ks. Proboszcz Wojciech Biernat.

5. **W Bochni** — w bursie gimnazjalnej — w dniach od 2—6 stycznia 1938 r. Zgłaszać się do Ks. Dyrektora Ludwika Kowalskiego z Bochni.

6. **W Szczyrzycu** — w klasztorze OO. Cystersów — w dniach od 10—14 stycznia 1938 r. Zgłaszać się należy do O. Przeora w Szczyrzycu. Rekolekcje przeprowadzi Ks. Katecheta Józef Zydrzeń.

7. **W Bieczu** — w klasztorze OO. Reformatorów — w dniach od 10—14 stycznia 1938 r. Zgłaszać się do O. Gwardiana w Bieczu.

C A R I T A S

1. Mianowani Prezesami Oddziału „Caritas“.

Zarząd Związku „Caritas“ zamianował Prezesami Oddziałów Związku w następujących parafiach PP.: Nastalek Piotr w Filipowicach, Jurkiewicz Michał w Jastrzębiej, Bulanda Antoni w Jazowsku, Dr Arecki Józef w Krynicy-Zdroju, Serafin Józef w Pisarzowej, Mleczek Jan w Porabce Uszewskiej, Krupowa Maria w Sękowej, Słoneczńska Jadwiga w Starym Wiśniczu, Zając Józef w Tęgorozie, Jarosz Władysław w Tuchowie, Kołczakowa Maria w Wielopolu Skrzyńskim, Paluchowa Julia w Żegocinie. Tomasz Kawa w Mielcu.

2. Zgłoszone Siostry Parafialne.

Do Zarządu Związku „Caritas“ Przewielebni Księża Proboszczowie zgłosili zatwierdzone Siostry Parafialne: Kruczkówna Adolfina w Mielcu, Janicka Maria w Filipowicach, Bzowska Maria w Krasnym, Oświecimkówna Joanna w Królówce, S. Zdzisława Chrzan w Krynicy-Zdroju, Słowiakówna Anna w Pisarzowej, S. Teresa Wieczorek w Porabce Uszewskiej, Łazowska Marta w Starym Wiśniczu, Kurowska Katarzyna w Tęgorozie, Krogulska Maria w Tuchowie, Witkowska Anna w Żabnie, Jachymkówna Maria w Żegocinie.

3. Zbiórka na ociemniałych.

W myśl poprzedniego polecenia Zarządu Związku „Caritas“ mają Oddziały „Caritas“ nadesłać do Tow. Opieki nad Ociemniałymi w Warszawie ofiary zebrane w parafii na rzecz ociemniałych. Przekazy PKO. zostały załączone do listów wysyłanych na Urzędy Parafialne z pogadankami dla Oddziałów KSM. i KSK. na miesiące listopad i grudzień br.

Parafie większe, którym donieśliśmy, że będą nadesłane znaczki na kwotę, nie otrzymały ich, ponieważ odbywała się tego dnia zbiórka na Białą Krzyż po powiatach w całej Polsce. Wobec tego nie mogliśmy ich

nadsyłać, bo trudno było uzyskać pozwolenie na tę zbiórkę. Stąd niechże i Oddziały Związku „Caritas“ w tych parafiach zbiorą ofiary na rzecz ociemniałych przy kościołach i na innych zebraniach i przy rozmaitych innych okazjach.

Pamiętajmy o ociemniałych i z naszej diecezji, którzy się tam znajdują. Równocześnie polecamy, aby Siostry Parafialne zgłosiły nam dzieci ociemniałe, podając ich nazwiska, imiona, oraz dokładny adres i wiek dziecka.

Na przyszłość poiecamy pamiętać, aby zgłaszać do Związku stwierdzone fakty zupełnego, czy częściowego zaniku wzroku. Będziemy chcieli pośredniczyć w tym, aby można było te dzieci umieścić w Zakładzie dla ociemniałych z korzyścią jak największą dla nich.

4. Gwiazdka dla biednych.

Zbliża się okres Świąt Bożego Narodzenia. Oddziały Związku „Caritas“ niechaj pomyślą o pomocy dla najbiedniejszych. — W każdej wiosce pomocnicze parafialne wspólnie z członkiniami Stow. św. Wincentego à Paulo zbiorą ofiary na gwiazdkę dla ubogich. I najlepiej w każdej wiosce urządzić rozdanie tych darów. — Uczmy się dzielić z biednymi tym, co mamy! — Niech każda łza w dniu Świąt Bożego Narodzenia będzie otarta, niech każdy może radośnie zaśpiewać „Gloria in excelsis Deo“.

Katolickie Stowarzyszenie Mężów.

1. Zjazd Związkowy.

W niedzielę, dnia 24 października br. odbył się w Warszawie doroczny Zjazd Związkowy, na który przybyli delegaci z całej Polski ze wszystkich Katolickich Stowarzyszeń Mężów.

Owocem obrad Zjazdu Związkowego były następujące rezolucje:

I.

Przedstawiciele Katolickich Stowarzyszeń Mężów zebrani na swym dorocznym Zjeździe Związkowym w Warszawie, składają Najdostojniejszemu Episkopatowi Polski zapewnienie o swej wiernej służbie Kościołowi i Ojczyźnie, przyrzekając ze wszystkich sił współpracować z Hierarchią nad umocnieniem podstaw moralnych i społecznych narodu, przynoszących największe korzyści Państwu Polskiemu.

II.

Wobec wzmożonej ofensywy komunizmu, wykorzystującemu kryzys gospodarczy i nędzę mas pracujących — Zjazd Związkowy Katolickiego Związku Mężów wzywa w myśl uchwał Międzynarodowego Kongresu ku czci Chrystusa Króla członków wszystkich Kat. Stow. Mężów do podjęcia energicznej walki o zwycięstwo ka-

tolickich zasad społecznych i wytężonej pracy nad zrealizowaniem hasła Episkopatu:

„Katolickie zasady społeczne — podstawą socjalnej przebudowy świata“.

III.

Zjazd Związkowy przesyła rodakom i wszystkim katolikom poza granicami kraju ograniczanym w rozwoju ich życia religijnego bratnie pozdrowienia i słowa zachęty do wytrwania w ciężkiej walce o swe święte prawa.

IV.

Uznając konieczność oparcia polskiego życia gospodarczego na zasadach katolickich — Zjazd Związkowy wzywa członków wszystkich K. S. M. do inicjowania i popierania chrześcijańskich placówek handlowych i przemysłowych.

V.

W trosce o rozwój zdrowego życia moralnego i gospodarczego ludności wiejskiej i robotniczej — atakom radykalizmu, zmierzającego do opanowania wsi polskiej i zniweczenia jej sił duchowych przez podwanie wiary i moralności katolickiej — przeciwstawić musimy koniecznie reformy, które powinny być podjęte i przeprowadzone w oparciu o zasady sprawiedliwości, słuszności i miłości chrześcijańskiej, głoszone w społecznych encyklikach papieskich.

VI.

Zjazd Związkowy K. Z. M. wzywa członków wszystkich Kat. Stow. Mężów do solidarnej pracy w celu skutecznego przeciwstawienia się naporowi wrogich Kościołowi i Polsce sił, jak bezbożnictwo, wolnomyslicielstwo, masoneria, marksizm i t. p. zmierzających do rozbicia jedności narodowej i państwowej.

VII.

Wierni słubowaniom złożonym u stóp Matki Bożej Częstochowskiej, realizować będziemy wytrwale i niezmordowanie nasze przyrzeczenia w pracy osobistej, organizacyjnej i społecznej.

VIII.

Zjazd Związkowy wyraża uznanie Karolowi Hubertowi Rostrowskiemu, za jego odważne stanowisko w obronie przekonań i godności katolickiej.

Uchwały te — jako wyraz przekonań i zadania programowe naszej organizacji — niech Kierownictwo odczyta na najbliższym Zebraniu ogólnym Oddziału. Wszyscy członkowie K. S. M. winni je sobie dobrze zapamiętać i w myśl uchwał postępować i działać.

2. Program Sekcji Społecznej.

2. Program Sekcji Społecznej.

Podajemy program zebrania Sekcji Społecznej na miesiąc grudzień br.:

1. **Modlitwa do Ducha św.**
2. **Powitanie Członków.**
- 3 **Przypomnienie** przebiegu poprzedniego zebrania.
- 4a. **Wyniki starań** celem zdobycia wiadomości o stanie rzemiosł w naszej parafii, o niedomaganiach i potrzebach naszych pod tym względem. (dla wsi!).
- 4b. **Wyniki starań** celem zdobycia wiadomości o stanie umów zbiorowych w naszej parafii, o jej korzyściach i niebezpieczeństwach. (dla miasta.).
5. **Odczyt: „Bogactwo i własność“** z książki „Społeczne zasady Ewangelii“, oraz podanie wniosków z odczytu.
- 6a. **Jakie są możliwości kształcenia młodzieży we wszelkich rzemiosłach, jak możemy sobie pomóc nawzajem w tej sprawie i jak zachęcić ogół rodziców, by odpowiednio do zdolności kształcili swą młodzież na rzemieślników.** (Należy tu uwzględnić warunki lokalne, wzajemną pomoc rodziców i sposób propagandy tych przekonań wśród ogółu rodziców) — pogadanka na wieś.
- 6b. **Jak się przedstawia sprawa handlu na terenie naszej parafii, ile mamy katolickich hurtowni, ile spółdzielni, ile instytucji kredytowych** — pogadanka w mieście.
7. **Zadania praktyczne**, wynikające z pogadanki
8. **Wyznaczenie referenta** na zebranie ogólne Oddziału.
9. **Uchwalenie terminu** następnego zebrania Sekcji.
10. **Modlitwa: „Pod Twoją obronę“** w intencji rozwoju A. K. w parafii.
11. **Pożegnanie Członków.**

3. „Ku lepszej przyszłości“.

Każdy Oddział KSM. na rok 1938 winien zakupić sobie książkę p. t. „Ku lepszej przyszłości“, gdyż na podstawie tej książki będą opracowywane wykłady na zebranie ogólne Oddziału. — Książka ta kosztuje 2.50 zł. i jest do nabycia w Kiosku Katolickim, Tarnów, Plac Katedralny 6, gdzie należy ją zamawiać.

Katolickie Stowarzyszenie Kobiet.

1. Kursy dla Kierownictw.

Wskutek nieprzewidzianych przeszkód terminy kursów ulec musiały zmianie i tak:

- 1 grudnia br. w Wielogłowach (II. dla Okr. NS.).
- 2 grudnia br. w Mystkowie (III. dla Okr. NS.).
- 3 grudnia br. w Muszynie (II. dla Okr. StS.).
- 5 grudnia br. w Wietrzychowicach (I. dla Okr. Rdł.).
- 6 grudnia br. w Pilźnie (dla Okr. Plzn.).
- 7 grudnia br. w Szczucinie (III. dla Okr. Dbr.).
- 9 grudnia br. w Borzęcinie G. (II. dla Okr. Rdł.).
- 10 grudnia br. w Rzezawie (III. dla Okr. Bch.).

- 17 grudnia br. w Porębie Spytko (dla Okr. Brz.).
 18 grudnia br. w Zassowie (dla Okr. Rdm.).
 19 grudnia br. na Grabówce - Tarnów (dla Okr. Trn.).
 20 grudnia br. w Grobli (dla Okr. US.).

Niechaj Oddziały KSK., które nie brały dotąd udziału w naszych kursach z powodu przeszkód, czy znacznej odległości — przybędą na kurs dla nich najdogodniejszy!

2. Posiedzenie Komitetu Redakcyjnego.

Dnia 4 grudnia br. o godz. 10.30 rano odbędzie się posiedzenie Komitetu Redakcyjnego w sprawie wydania numeru świątecznego „Własnymi Siłami“.

O nadsyłanie artykułów do tegoż numeru przez Członkinie Referatu Prasowego serdecznie prosi Komitet Redakcyjny.

Oddziały, które na kursach nie zgłosiły dodatkowych numerów świątecznych w cenie 5 gr. — niechaj uczynią to jak najprędzej.

3. Sprawa tworzenia nowych Referatów.

Przy zarządzie KSK. tworzy się obecnie dwa nowe referaty: „Referat dla spraw Kół Gospodyń“ i „Referat dla spraw inteligencji żeńskiej“.

Do Referatu dla spraw Kół Gospodyń zaproszona zostanie przedstawicielka tych Kół z każdego powiatu, będąca członkinią KSK. — W tych dniach zostanie do kandydatek na to stanowisko wysłany specjalny list, objaśniający o ich zadaniach z zapytaniem — czy godność tę zechcą piastować, jak również podjąć się pewnych obowiązków z tym stanowiskiem związanych.

Do Prezesek Okr., których siedzibą Okręgu jest miasto powiatowe, wysłane zostało specjalne pismo od Przewodniczącej Referatu z zapytaniem i prośbą o podanie nazwisk osób, które możnaby i które należałoby wykorzystać z każdego powiatu dla spraw wielkich i ważnych. I do tych osób wysłany zostanie list wyjaśniający zadanie tego Referatu, oraz możliwości dla pracy, która stoi otworem na terenie inteligencji.

4. Prenumerata „Własnymi Siłami“ na rok 1938.

Podobnie jak lat ubiegłych i w roku 1938 prenumerata „Własnymi Siłami“ winna być uregulowana do dnia 31 grudnia 1937 r.! — **Prenumerata wynosi 50 groszy rocznie!** — Niech nie będzie Oddziału, któryby prenumeraty na czas nie wpłacił!

Ten Okręg, który najwięcej — w porównaniu z liczbą członkiń — uzyskuje prenumeratorek i wpłaci prenumeratę w przepisany czas, t. j. do 31 grudnia 1937 r., otrzyma nagrodę dla $\frac{1}{3}$ swoich Oddziałów!

Ten Okręg, który wpłaci prenumeratę od tylu prenumeratorek, ile będzie liczył członków w Okręgu w dniu 1 stycznia 1938 r., otrzyma nagrodę dla $\frac{1}{5}$ swoich Oddziałów!

Nagrody te będą Okręgom wręczone na III. Zjeździe Delegowanych KSK. diecezji tarnowskiej, który projektuje Zarząd KSK. urządzić 24 kwietnia 1938 w Starym Sączu u bł. Kingi!

Każdy Oddział niechaj zdobywa jak najwięcej prenumeratorek na 1938 r., a przynajmniej tyle, ile mieć będzie członkiń na 1 stycznia 1938 r.!

Zwiększona liczba prenumeratorek potrzebną jest i z tego względu, że Drukarnia Diecezjalna zmuszona podnieść płacę drukarzy, musiała podnieść

cenę druku naszego pisma „Własnymi Siłami“, podobnie jak i innym klientom o 15%.

5. Walne Zebranie.

W roku 1938 w styczniu w myśl Statutu każdy Oddział ma odbyć Walne Zebranie. Termin Walnego Zebrania dla Katolickiego Stowarzyszenia Kobiet wyznaczony został na 30 stycznia 1938 r. W parafiach, gdzie jest większa liczba Oddziałów, odbędą się Walne Zebrania w styczniu, ale w terminach zależnych od lokalnych warunków.

Formularze sprawozdawcze tak, jak lat ubiegłych, zostaną Oddziałom przez Zarząd KSK. nadesłane.

W roku 1938 Oddziały, które nie dokonywały od 2 lat wyborów Kierownictwa Oddziału, muszą odbyć wybory. Może Oddział wybrać ponownie Kierownictwo w tym samym składzie, ale niemniej ta formalność i to przez tajne głosowanie winna być dokonana.

6. Kurs w Gnieźnie.

Katolicki Związek Kobiet — nasza krajowa centrala — urządza w czasie od 11 do 15 grudnia br. kurs dla Członkiń Zarządów diecezjalnych Stowarzyszeń. Mogą w tym kursie brać udział wybitne członkinie KSK, które może zaprosić Prezeska diecezjalna Stowarzyszenia. — Gdyby któraś z Prezesek Okręgu uważała, że jest możliwość udziału którejś z wybitnych członkiń na tym kursie z jej terenu, niechaj jak najprędzej doniesie do Sekretariatu Generalnego w Tarnowie, aby Prezeska Stowarzyszenia mogła ją zgłosić do Związku na wspomniany kurs. — Członkiniom Zarządu przypominamy, że termin zgłoszenia na kurs upływa z dniem 1 grudnia b. r. i równocześnie prosimy o powiadomienie centrali diecezjalnej o zgłoszeniu się na kurs, abyśmy mogły wiedzieć, kto na kurs się wybiera.

Dla ogólnej wiadomości podajemy tytuły referatów, które są projektowane na kursie:

1. Cnota nadprzyrodzona miłości, jako udział w Duchu św. 2. Duch św., jako dusza mistycznego Ciała Chrystusowego. 3. Cechy komunizmu. 4. Zarzuty komunistów w dziedzinie religijnej. 5. Akcja Katolicka kobiet we Francji i ich walka z komunizmem. 6. Prądy wywrotowe na wsi. 7. Społeczne problemy wsi. 8. Społeczne problemy miasta. 9. Bezrobocie — jego przyczyny, likwidacja i wyzwolenie proletariatu. 10. Własność prywatna i wspólna. 11. Sprawiedliwa płaca i ochrona pracownika. 12. Obowiązki pracodawców i pracobiorców. 13. Metody komunizmu i metody zwalczania go. 14. Jak uprzystępnąć ideę encyklik społecznych wśród szerokich rzesz kościoła. 15. Ku nowemu ustrojowi społecznemu. 16. Ruch spółdzielczy. 17. Kobiety ruch zawodowy. 18. Wychowanie społeczne. 19. Urabianie elity (kursy zamknięte, tygodnie społeczne, wakacje społeczne). 20. Metody pogadanek i kółek kształceniowych. 21. Oddziaływanie na masy. — Praktyczne wykłady i dyskusje: Pokaz pogadanki na temat „Rerum Novarum“. O pracy i doświadczeniach Zarządów KSK. na terenie diecezji a) w przeprowadzeniu hasła i b) w metodach pracy. Wizytacje Oddziałów. Propaganda prasy. Katechizacja. Kwestia żydowska i t. d.

7. Uwaga!!!

Z poczty doreczono nam kilka paczek „Własnymi Siłami“, z których zdarte zostały opaski z adresami. Wobec tego prosimy te Oddziały, które

nie otrzymały „Własnymi Siłami“, aby reklamowały w Sekretariacie Generalnym, adresując na złożonej kartce — **Reklamacja gazetowa!** „Własnymi Siłami“, Tarnów, Plac Katedralny 6. Natychmiast gazetki wyślemy!

Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Męskiej.

1. Kółka wychowawcze.

Od lat kilku propaguje nasze Stowarzyszenie specjalną metodę pracy, zmierzającą do wychowania przodowników. Stosuje się ją w t. zw. kółkach wychowawczo - naukowych.

Ponieważ jest to metoda trudniejsza, wymagająca specjalnych studiów i specjalnych wysiłków, przeto przyjmuje się ona powoli. Ma ona swoich zwolenników i przeciwników. Zwolennikami jej są ci, którzy ją poznali i dokładnie zastosowali. Przeciwnikami ci, którzy nie zadali sobie trudu, by się z nią dokładniej zaznajomić lub sfałszowali ją, używając jej do zbyt wielkich zespołów i wkładając w nowe formy starą, tradycyjną treść.

Często spotyka się krytykę nowych metod pracy, zachętę do powrotu na stare drogi z przed lat kilkunastu, nie liczącą się z nowymi warunkami i trudnościami.

Zawracać nie możemy i nie będziemy. Najwięcej szkody czyni nam właśnie brak postępu w metodach, brak dostosowania się do dzisiejszych warunków. Tyle lat propaguje się kółka wychowawcze, a tak dużo jeszcze jest tych, którzy tej pracy nawet nie spróbowali.

Z młodzieżą męską nie damy sobie rady, jeśli tego nie zrobimy. Gdy bałwany wała w brzeg i rozrywają go, unosząc z sobą, nie wystarczy na nie dmuchać, ale trzeba stawiać silną zapórę, trzeba wbijać pale.

Nasze słowa to tylko dmuchanie przeciwko burzy i kto dziś zachęca do operowania słowem tylko, ten jest w błędzie. Tylko systematyczne szkolenie ludzi, szkolenie odpowiednią metodą potrafi przeciwstawić się systematycznej pracy naszych wrogów. Pracy, która odbywa się w uniwersytetach ludowych i kółkach dyskusyjnych.

Komu się zdaje, że piękne kazanie i referat raz na miesiąc wystarczy, ten się myli i nie docenia sytuacji.

Ostatnio mamy do zanotowania fakt, który nas utwierdza w przekonaniu że wybraliśmy właściwą drogę. Oto **JE. Ks. Nuncjusz Apostolski, który specjalnie interesuje się sprawami Akcji Katolickiej w Polsce poleca dla Akcji Katolickiej młodzieży nie inne metody, ale te, które w naszej diecezji propagowane są od lat.** Twierdzi on, że dla młodzieży polskiej w dzisiejszych warunkach te metody są najodpowiedniejsze.

Cieszy nas to, że w tej dziedzinie, w dziedzinie stosowania metod dyskusyjnych w kółku wychowawczym jesteśmy w Polsce na pierwszym miejscu. Mimo, że tak wielu i u nas jeszcze tych metod nie stosuje, gdyż nie mają ochoty przestudiować ich dokładniej i zdobyć się na wysiłek, którego one wymagają.

Tegoroczne hasło Akcji Katolickiej w szczególniejszy sposób nadaje się do pracy w kółkach wychowawczych. Byłoby źle, gdyby ta metoda pracy nie była do niego użyta. Tym więcej, że wszystkie dotychczasowe metody właściwie bankrutują wobec coraz natarczywszego ataku naszych wrogów.

Te Oddziały, które dotąd nie próbowały tej pracy, winny się z nią zaznajomić. Dotychczasowe materiały, stosowane w naszych Oddziałach, zostały zebrane i wydane w osobnych książeczkach, które są do nabycia. Winny je wykorzystywać te kółka, które dotąd nie prowadziły tej pracy.

Są to następujące broszurki: Patrz i czyń! — Wielkie żniwo — Droga na szczyty. W broszurce p. t. Patrz i czyń! znajdują się też uwagi, jak prowadzić pracę w kółku wychowawczym.

Dla kółek, które już prowadziły pracę, przeznaczona jest książeczka p. t.: Młodzież a sprawy społeczne.

Stowarzyszenie zwróci w tym roku specjalną uwagę na pracę kółek wychowawczych. Uczynimy to w przekonaniu, że to najważniejszy środek w pracy KSMM., spełniając przy tym życzenie władz kościelnych.

Przy wizytacjach i odprawach będziemy się interesować pracą kółka wychowawczego. Solidna praca w tym kółku będzie najlepszym świadectwem stanu pracy w Oddziale.

Rozpoczyna się obecnie sezon zimowy, najlepszy czas pracy dla kółka wychowawczego. Zaczniemy od początku.

2. Kursy przodowników p. r.

We wszystkich powiatach odbywać się będą w miesiącu grudniu kursy dla przodowników p. r. Koniecznym jest, by wszyscy przodownicy wzięli udział w tych kursach. Zespół, który nie wyśle swego przodownika na kurs (lub jego zastępcy) odpada od dalszej pracy w konkursie. Nie wolno dopuścić, byśmy odpadli przy tej pierwszej próbie. Trzeba od początku rozpocząć solidnie.

W poprzednim roku były powiaty, w których wszystkie nasze zespoły przysposobienia rolniczego doszły do końca. Niestety, powiaty te nie były liczne. Tego roku rzucamy hasło: Wszystkie nasze zespoły zgłoszone prowadzą pracę do końca, ani jeden zespół nie odpada. Powiaty, które zdolają przeprowadzić to hasło, jakoteż Okręgi w powiatach, w których ono nie zostanie zrealizowane, ogłosimy przy końcu w naszych organizacyjnych pismach.

3. Zmiany w terminach kursów organizacyjnych.

Kurs dla Okręgu grybowskiego odbędzie się w Ptaszkowej 22 grudnia br.

4. Wydawnictwa „Ostoi“ w Kiosku katolickim.

Mimo ogłoszenia w „Posłańcu“ i „Młodym Polaku“ jeszcze wiele zamówień przychodzi na adres Stowarzyszenia. Utrudnia to i opóźnia załatwienie terminowe zamówień. Prosimy przeto we własnym interesie pamiętać: Wszystkie wydawnictwa „Ostoi“, oraz wszelkie pomoce organizacyjne dla Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży Męskiej załatwia obecnie Kiosk Katolicki, Tarnów, Plac Katedralny 6.

5. Rekolekcje zamknięte.

Ze względu na szczególniejsze zadanie rekolekcji zamkniętych dla młodzieży i trudne warunki pracy, prosimy o zajęcie się tymi rekolekcjami. Księża Asystenci i Zarządy P. A. K. mogą tu wiele zdziałać. Spodziewamy się, że rozumiejąc doniosłość sprawy, zajmą się nią gorliwie.

Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Żeńskiej.

1. Kursy gospodarcze.

W całej pełni wre praca na kursach gospodarczych dla druhny. Kursy gospodarcze tegoroczne obejmują gotowanie, porządki domowe i higienę. Wszystkich kursów obecnie jest 21 w miejscowościach: Bochni, Zborowicach, Chelmie, Zakliczynie, dwa w Gręboszowie, Hubenicach, Tymbarku, Borowej, Kolbuszowej, Bolesławiu, Jodłowej, Nagoszynie, Będziemyślu, Piaszycach, Borzęcinie Dolnym, Łącku, Ryglcach, Szerzynie, Krużlowej, Gumniskach Fox.

Wskazano by było, ażeby wszystkie druhny skorzystały z tych kursów, gdyż one są dla nich koniecznością. Po ukończeniu wykształcenia trzechletniego po sześć tygodni i to coraz z innego działu dadzą im te kursy wiadomości szkoły gospodarczej. A zatem druhny do pracy, więcej ochoty.

Następny etap kursów gospodarczych rozpocznie się 2 stycznia 1938 r. Oddziały, które pragną mieć u siebie kurs gotowania, niech jak najprędzej spieszą ze zgłoszeniem — Sekretariat KSMŻ., Tarnów, Focha 17.

Wszystkie druhny dobre i dzielne gospodynie.

2. Konkurs dobrego czytania.

Z dniem 1 grudnia br. rozpoczynamy II. konkurs dobrego czytania, by podnieść niski stan czytelnictwa wśród młodzieży żeńskiej.

Warunki łatwe — nagrody piękne. — Czekamy dalszych zgłoszeń — kto pierwszy, ten ważniejszy!

3. Kursy jesienne.

Kursy jesienne odbywają się w dalszym ciągu w tych terminach, jakie były podane w „Posłańcu“. Oddziały, które nie brały udziału w dotychczasowych kursach jesiennych, mogą wziąć udział w kursach odbywających się w pobliskich Okręgach.

Kierownictwa jak dotychczas bardzo dzielnie przybywają na kursy jesienne. Dają dowód, że chcą pracować i twardo stać przy organizacji.

4. Kwartałna Komunia św.

W dzień 8 grudnia, w uroczystość Niepokalanego Poczęcia Najśw. Marii Panny, Oddziały przystąpią do wspólnej ostatniej Komunii św. tegorocznej.

5. Walne Zebranie.

Już w grudniu należy do obowiązku Kierownictw przygotowanie Walnego Zebrania. Przygotować je sumienie i starannie.

Przed Walnym Zebraniem wszystkie Prezeski Oddziałów otrzymają formularze sprawozdawcze za rok 1937. Należy je dokładnie wypełnić i w tydzień po Walnym Zebraniu przesłać do Sekretariatu KSMŻ.

6. Dla Oddziałów.

Ponieważ bardzo dużo Oddziałów zwracało się do Redakcji „Druhny“ o zmianę terminu jej wydawania, przeto Redakcja przyjmuje prośbę do wiadomości i od Nowego Roku „Druhna“ do każdego Oddziału przychodzić będzie 1 każdego miesiąca.

Na grudzień i styczeń wyjdą dwa numery razem.

Okres Świąt Bożego Narodzenia to czas radości i wesela. Oddziały winny w tym czasie urządzić „opłatek“. Wesolo i starannie przygotować. Wpłynie on na życie Oddziałów i złączy węzłem silnej przyjaźni wszystkie druhny ze sobą.

Polecamy wydawnictwa z zakresu kwestii społecznej.

Machay F., Ks. Dr

Rozwiązanie sprawy społecznej w ramach

Str. 184.

Akcji Katolickiej.

Cena 4 zł.

Wóycicki A., Ks. Dr

Str. 199.

Praca społeczna w parafii.

Cena 3.50 zł.

Żurowska F.

Ewangelia w pracy społecznej.

Str. 220.

Cena 3.50 zł.

J. K.

Str. 150.

Społeczne zasady Ewangelii.

Cena 2.20 zł.

Niesiołowski A., Dr

Str. 52.

Wychowanie społeczne.

Cena 1 zł.

Metody realizacji wychowania społecznego.

Str. 32.

Cena 0.70 zł.

Machay F., Ks. Dr

Rola Akcji Kat. w sprawie stosunków społecznych.

Str. 16.

Cena 0.50 zł.

Wenszerski R.

Dwie encykliki społeczne.

Str. 20.

Cena 0.50 zł.

Caro L., Dr Prof.

Problem społeczny w oświeceniu katolickim.

Str. 15.

Cena 0.50 zł.

Roszkowski A., Ks. Dr.

Str. 15.

Korporacjonizm.

Cena 0.50 zł.

Stepa J.

Komunizm, a światopogląd katolicki.

Str. 80.

Cena 1.50 zł.

Lesiak W., Ks.

Str. 43.

Młodzież a sprawy społeczne.

Cena 0.70 zł.